

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**УПРАВЛІННЯ МОНІТОРИНГУ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ МВС УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ГОЛОВНОЇ ІНСПЕКЦІЇ ТА ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

**РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ПРАВА
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
"НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ"**

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

м. Київ, 5 грудня 2024

УДК 342.7 (063)

Рекомендовано до поширення через інтернет
Вченою радою Державного науково-дослідного
інституту МВС України
(протокол № 2 від 20 лютого 2025 року)

342.7 Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди відзначення Міжнародного дня прав людини (м. Київ, 5 грудня 2024 року). Київ: ДНДІ МВС України, 2024. 371 с.

У збірнику матеріалів конференції представлено напрацювання вчених та практиків, присвячені особливостям наукових досліджень в умовах воєнного стану. Зокрема, розглянуто актуальні питання у галузях національної безпеки, права, цивільного захисту, технічних наук та інформаційних технологій, соціальних та поведінкових наук і педагогіки. Особлива увага приділена сучасним вирішенню сучасних викликів, які постали перед науковою спільнотою в умовах воєнного стану.

Матеріали конференції можуть бути корисними науковцям та практикам, викладачам, здобувачам наукових ступенів, курсантам та студентам закладів вищої освіти.

*Матеріали викладено в авторській редакції з незначною коректурою.
Відповідальність за їх якість, достовірність, дотримання принципів академічної
доброчесності, а також відсутність у них відомостей,
що становлять державну таємницю та
інформацію для службового користування, несуть автори.*

УДК 342.7 (063)
© ДНДІ МВС України, 2024
© Колектив авторів, 2024

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ У СПРАВАХ НЕЛЕГАЛІВ	270
Гура О. П.	
МНОЖИННІСТЬ ПІДХОДІВ ДО ЗМІСТУ ЗАБОРОНИ ПРОВОКАЦІЇ В ДОКТРИНИ ТА СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ	275
Жукова І. В.	
ЮРИДИЧНИЙ СПОСІБ ЕФЕКТИВІЗАЦІЇ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛІВ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В МЕЖАХ ПРАВОВОГО ПОЛЯ	279
Керноз Н. Є., Суярко К. О.	
ВІДНОВЛЕННЯ НАЛЕЖНОГО ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ У ПУБЛІЧНО- ПРАВОВИХ СПОРАХ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМІСТЬ	281
Луговий І. О.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТИМЧАСОВОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА КОРИСТУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ОСОБОЮ ПРАВИЛ ПАРКУВАННЯ	286
Манукало В. О., Самойленко Н. А.	
РОСІЙСЬКА ВІЙСЬКОВА АГРЕСІЯ ЯК ЧИННИК, ЩО ПОРУШУЄ ПРАВО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ОТРИМУВАТИ ЯКІСНЕ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	290
Матвійчук Т. Д.	
МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ НА БЕЗПЕКУ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	294
Мацько В. А.	
ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЖИТЛО ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ.....	298
Мирошкін В. С., Баланюк В. М., Пазен О. Ю.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ШЛЯХІВ ЕВАКУАЦІЇ НА ДІЮЧИХ ОБ'ЄКТАХ В УКРАЇНІ	302
Михайлюк С. С.	
ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА ПРОКУРОРСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ	306
Міхлін М. М.	
ОХОРОНА І ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У СФЕРІ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	310
Ольховик Л. А.	
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЛЮДИНИ НА ЖИТТЯ ЯК ВІДНОСНЕ	313
Остапович І. П.	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	318
Пахомов І. В.	
ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	321

Мирошкін Володимир Сергійович,
ад'юнкт денної форми навчання, докторантури, ад'юнктури
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
ORCID ID: 0000-0003-3907-6945

Баланюк Володимир Мірчович,
доктор технічних наук, доцент,
начальник кафедри фізики та хімії горіння
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
ORCID ID: 0000-0003-0853-4229

Пазен Олег Юрійович,
кандидат технічних наук,
начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності
та пожежної автоматики
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
ORCID ID: 0000-0003-1655-3825

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ШЛЯХІВ ЕВАКУАЦІЇ НА ДІЮЧИХ ОБ'ЄКТАХ В УКРАЇНІ

Відповідно до п. 6.3.3.1 ДБН В.2.2-40:2018 [1 с. 15] для забезпечення інклюзії житлові будівлі та громадські будівлі слід обладнувати ліфтами та підйомниками.

Такі підйомники - це механічні засоби для підйому та спуску по сходах. Колія сходового підйомника кріпиться або до сходів, або до стіни на сходовому майданчику. Сходовий підйомник має платформу для крісла або інвалідного візка і, як правило, керується людиною, яка ним користується.

Однак виходячи з вимог п. 7.3.22 ДБН В.1.1-7:2016 [2 с. 9] у сходових клітках, на сходах не дозволяється розміщувати обладнання яке виступає за площину стін на висоті до 2.2м. від поверхні сходових маршів та сходових площадок. Подібні обмеження передбачені також відповідно до розділу II глави 2 пункту 2.37 НАПБ 01.001.2014 [3 с. 18] а саме: не допускається влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі що обертаються та інші пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей.

Отже виходячи з норм законодавства у сфері пожежної безпеки, встановлення таких підйомників на шляхах евакуації є забороненим.

Суперечливість будівельних норм, недостатня інформованість, відсутність нагляду, контролю у сфері пожежної та техногенної безпеки через обмеження військового стану, фінансові обмеження спричиняють те що на діючих об'єктах замість повноцінної реконструкції будівель для забезпечення інклюзивності шляхів евакуації впроваджуються технічні

рішення які суттєво знижують безпеку людей при евакуації.

З відкритих джерел [4 с. 1, 5] відомо про багато випадків встановлення конструкцій похилих підйомників з грубими порушеннями вимог пожежної безпеки. Такі конструкції встановлюються у громадських закладах з масовим перебуванням людей, начальних закладах та укриттях рис.1-3.

Рис. 1 Встановлення похилого підйомника на шляху евакуації дошкільному навчальному закладі

Рис. 2 Встановлення похилих підйомників на двох рівнях у загальноосвітній школі

Рис. 3 Встановлення похилого підйомника на шляху евакуації в укритті.

Досвід гасіння пожеж та проведення евакуації людей показує, що використання таких підйомників в умовах реальної пожежі може створити перешкоди для людей що евакуюються з будівлі. При виникненні таких перешкод на декількох шляхах евакуації одночасно може заблокувати велику кількість людей в будівлі та призвести до непоправних наслідків.

Також такі платформи є травмонебезпечні особливо під час їх використання в дитячих дошкільних та навчальних закладах. Існує ризик самовільного розкриття та падіння платформи або заховування одягу або частин тіла людини платформою під час руху.

Використання таких підйомників у світі суворо обмежується та регулюється законодавством. Відповідно до будівельних норм Нової Зеландії, стандарту NZS 4121:2001 [6 с. 104] сходові підйомники не повинні використовуватися як засіб забезпечення доступу. Однак вони можуть розглядатися для використання в приватних будинках.

У нормативах зазначено що люди з інвалідністю зазвичай уникають користуватися сходовими підйомниками в громадських місцях, оскільки вони привертають увагу під час роботи. Багато хто сприймає їх як "спеціальне пристосування для людей з інвалідністю", і вони можуть заважати іншим користувачам сходів. Також сходовий підйомник зменшує доступну ширину сходів - оскільки більшість сходів вбудовані в шляхи евакуації, що створює небезпеку; Також сходові ліфти схильні до вандалізму та зловживань у громадських місцях Вони вимагають якісного технічного обслуговування яке часто не виконується.

Також відповідно до розділу II п. 206.7 стандартів США ADA 2010 року щодо проектування доступності [7 с.109] обмежуються місця використання похилих сходових підйомників. Їхнє використання дозволене лише у приватних будинках, зонах виступів та платформах для спікерів, підсобних приміщеннях, судових приміщеннях, зонах перед розважальними атракціонами, ігровими зонами, зонами спортивної діяльності.

Результати дослідження:

Більшість будівель в Україні не проєктувалися з урахуванням потреб людей з інвалідністю, що створює значні бар'єри для їхньої безпечної евакуації.

Реалізація заходів з інклюзії на діючих об'єктах в Україні здійснюється з порушенням вимог пожежної безпеки, що в свою чергу значно знизило пожежну безпеку людей на діючих об'єктах особливо в останні роки.

Зокрема це відбулося через впровадження на об'єктах похилих підйомників без розробки проєктно-кошторисної документації де були б враховані нормативні вимоги. Це створює додаткові ризики для людей під час евакуації та несе загрозу їх життю і здоров'ю.

Висновки: проблема забезпечення інклюзивності шляхів евакуації є комплексною і вимагає системного підходу. Необхідна розробка заходів які дозволять підвищити безпеку та комфорт для всіх категорій населення. Такими заходами можуть бути удосконалення нормативної бази через розробку національних стандартів, які регламентуватимуть вимоги до пожежної безпеки при використанні похилих підйомників. Нормативи повинні чітко визначати умови, за яких дозволяється використання похилих підйомників, та встановлювати жорсткі вимоги до їх конструкції та встановлення. При цьому необхідно вивчити досвід інших країн, та адаптувати кращі практики до українських реалій.

Необхідно підвищувати рівень обізнаності та проводити навчання для проєктувальників, будівельників, власників будівель та інших зацікавлених сторін щодо вимог доступності та безпеки. Проводити інформаційні кампанії для широкого кола громадськості з метою підвищення обізнаності про права людей з інвалідністю та необхідність забезпечення їхньої безпеки.

Окремим аспектом є необхідність проведення регулярних перевірок дотримання норм доступності та пожежної безпеки на об'єктах та посиленням відповідальності власників та користувачів будівель за недотримання вимог.

Список використаних джерел

1. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. ДБН В.2.2-40:2018. Чинні від 2019-04-01. Київ : Мінрегіон України, 2018. 63 с.
2. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги: ДБН В.1.1-7:2016. Чинні від 2017-06-01. Київ : Мінрегіон України, Державне підприємство «Укрархбудінформ», 2017. 47 с.
3. НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>.
4. Похилі підйомники для інвалідів виробництво Україна, купити сходовий інвалідний підйомник в Києві, Дніпрі – завод Форстор Індастрі. URL: https://forstor.ua/ua/c-naklonnij-podjemnik-dlya-invalidov-7/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjw0aS3BhA3EiwAKaD2ZcvAMKI9ntxSZMILBdnpr30oiP73CIJM9ntFOplLowNmhzVRriHzGBoCN9gQAvD_BwE.
5. Прозоро. URL <https://prozorro.gov.ua>.
6. Access Standard NZS 4121:2001. *Building Performance*. URL: <https://www.building.govt.nz/building-code-compliance/d-access/d1-access-routes/public-accommodation-access/access-standard-nzs-41212001>.
7. 2010 ADA Standards for Accessible Design. ADA.gov. URL: <https://www.ada.gov/law-and-regs/design-standards/2010-stds/#:~:text=The%202010%20Standards%20set%20minimum,usable%20by%20individuals%20with%20disabilities>.